

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek
25 marca 2025
nr 24 (LXXX)
cena: 19 Kč

REGION
OPONKA ROŚNIE
Z ZAJADANIA ŻALU
STR. 3

STREFA MŁODYCH
W GÓRACH PORAZKA
JEST TYLKO JEDNA –
ŚMIERĆ STR. 4

ZBLIŻENIA
TO BYŁO NAJBARDZIEJ
NOWOCZESNE
SANATORIUM STR. 5

Do Polski na staż

WYDARZENIE: Trzymiesięczny staż w wybranych polskich firmach, w tym spółkach Skarbu Państwa lub polskich oddziałach firm zagranicznych w Polsce, stypendium w wysokości 7 tys. zł miesięcznie (netto), do tego warsztaty z języka polskiego z elementami kultury i historii, wycieczki edukacyjno-turystyczne – taki atrakcyjny program dla osób polskiego pochodzenia w wieku 18-35 lat oferuje polskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych wspólnie z Polską Agencją Inwestycji i Handlu. Dla młodych z Zaolzia to szansa na zbudowanie relacji zawodowych w polskim biznesie i zdobycie cennego doświadczenia.

Łukasz Klimaniec

Program stypendialny „Poland. Business Adventure”, jaki w marcu ogłosiło MZS, skierowany jest do przedstawicieli Polonii i osób mających polskie pochodzenie. Z jednej strony ma pokazać Polskę jako kraj atrakcyjny ekonomicznie, przyjazny i bezpieczny do życia, a z drugiej umożliwić młodym ludziom wychowanym i wykształconym poza granicami Polski poznanie i doświadczenie kraju w wymiarze społecznym, kulturowym, krajoznawczym i gospodarczym.

Pomysł jest kuszący – projekt zakłada trzymiesięczny staż zawodowy – do 40 godzin tygodniowo – w okresie od lipca do listopada 2025 roku. Staż będzie można podjąć w wybranych nowoczesnych polskich firmach.

– Stypendyści będą mieli możliwość zapoznania się ze współczesnym polskim ekosystemem biznesowym, nawiązać relacje z polskimi przedsiębiorcami oraz postawić pierwsze kroki na polskim rynku pracy – wyjaśnia Łukasz Gwiazdowski, wiceprezes Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu (PAIH). – Pozwoli to przekonać się im na własne oczy, jak funkcjonuje dzisiejsza Polska i lepiej zrozumieć, w jaki sposób i dzięki czemu Polska odniosła sukces gospodarczy na przestrzeni ostatnich 35 lat – dodaje.

Wiceprezes PAiH zauważa, że stypendyści będą mogli doskonalić znajomość języka polskiego oraz poznawać walory kulturowe, historyczne i turystyczne Polski. Czekają ich wydarzenia, przy okazji których będą mogli integrować się z podobnymi sobie osobami z innych części świata. Zaletą programu jest fakt, że co najmniej dwoje stypendystów będzie odbywało staże w firmach-partnerach programu, co może być okazją do zawarcia długoletnich znajomości.

• Porozumienie w sprawie programu stypendialnego skierowanego do Polonii i osób polskiego pochodzenia podpisali Andrzej Dycha, prezes zarządu PAIH (z lewej) oraz szef polskiej dyplomacji Radosław Sikorski. Fot. Facebook.com/PAIH.gov

Łukasz Gwiazdowski pytany o to, czy podjęcie stażu w ramach projektu może być szansą na związanie się w przyszłości zawodowo z Polską, zaznacza, że dzięki programowi stypendyści będą mieli już prze-tarte szlaki w polskim ekosystemie biznesowym.

Osoby, które pomyślnie przejdą proces rekrutacji i zakwalifikują się do programu, podpiszą umowę, w ramach której otrzymają stypendium w wysokości 7 tys. zł miesięcznie. Będą musiały w tym celu założyć konto bankowe prowadzone w złotówkach (PLN) korzystając z rekomendowanych przez PAIH banków. Co więcej, PAIH pokryje zwrot kosztów podróży stypendysty (do 2 tys. zł) w obie strony w klasie ekonomicznej.

– Z pieniędzy, które otrzyma stypendysta, będzie musiał pokryć koszty zakwaterowania i utrzymania w Polsce oraz koszty udziału w programie kulturalno-oświatowym. Chodzi o przejazdy na miejsca wydarzeń, noclegi, bilety wstępu i itp. – zastrzegają organizatorzy. Bo prócz stażu w firmie uczestnicy programu wezmą udział w wycieczkach krajoznawczych, zajęciach z języka polskiego wzbogaconych wiedzą o kulturze i historii, a także spotkaniach z przedstawicielami świata biznesu, kultury i nauki.

Aby wziąć udział w stażu należy wypełnić formularz zgłoszeniowy, jaki znajduje się na stronie polskiego MSZ (www.gov.pl/dyplomacja) w informacji o inauguracji pilota-

żowego programu stypendialnego „Poland. Business Adventure”, a następnie wraz z CV wysłać na adres e-mailowy: dwppg.staze-biznesowe@msz.gov.pl. Firma, do jakiej trafi stypendysta, zostanie przydzielona na podstawie jego CV, preferencji wskazanych w trakcie rekrutacji oraz na podstawie zapotrzebowania przekazanego przez firmy, które są partnerami projektu. Zgłoszenia są przyjmowane do 10 kwietnia do godz. 16.00. Decyzje o wyborze uczestników programu zostaną ogłoszone na głównej stronie internetowej MSZ do 30 kwietnia – ogłoszona lista będzie zawierała imię i nazwisko oraz kraj zamieszkania zakwalifikowanej osoby.

Mobilna redakcja w Skrzeczoniu

To już w najbliższy czwartek! Redakcja „Głosu” po wizycie w MK PZKO w Wędrzynie zawita tym razem na zaolziańskie „doły”, do Bogumina-Skrzeczoniu. Spotkanie z czytelnikami i sympatykami gazety rozpocznie się o godz. 9.00, na miejscu – w budynku MK PZKO w Skrzeczoniu – będziemy prowadzili gazetę m.in. pod kątem piątkowego wydania. Pojawi się więc niepowtarzalna okazja zobaczyć na żywo, jak wygląda dzień produkcyjny w naszej redakcji przed wysłaniem gazety do druku. Liczymy na wasze spostrzeżenia, uwagi, a także merytoryczną dyskusję o „Głosie”, bo bez Was, drodzy czytelnicy, nie byłoby tego pięknego jubileuszu. – Z chęcią i zainteresowaniem przeczytaliśmy w „Głosie” o efektach pierwszego spotkania mobilnej redakcji w Wędrzynie. To świetny pomysł, zresztą zauważyłem, że w „Głosie” nie brakuje wam fajnych pomysłów. Staracie się być na bieżąco wszędzie tam, gdzie dzieje się coś ciekawego i ważnego. Zatem, zapraszamy tym razem w nasze mury – takie pozdrowienia przekazał nam wczoraj Czesław Gałuszka, prezes MK PZKO w Boguminie-Skrzeczoniu.

(jb)

REKLAMA

**Starszy młodszemu
życzenia składa,
osiemdziesiątka
to wiek nie lada.
Władamy ciałem
więcej niż słowem,
współpraca z Głosem –
szczęście gotowe!
Gazeta również musi być
zdrowa,
do pójścia w teren
zawsze gotowa.
Życzymy, żeby wciąż coś
się działo,
a czytelników
nie brakowało.**

**Członkowie Polskiego
Towarzystwa Turystyczno-
Sportowego
„Beskid Śląski” w RC**

Wracają utrudnienia

Dla kierowców korzystających z dróg z Cieskiego Cieszyna w kierunku Karwiny i Hawierzowa ponownie nastania trudne czasy. Po przerwie zimowej obie trasy ponownie zmienia się w plac budowy. Pierwszych ograniczeń w ruchu należy się spodziewać na początku kwietnia. Prace remontowe wrócą na drogę I/67 na odcinku między kościołem św. Barbary w Karwinie-Łąkach oraz sklepem Mountfield stojącym tuż przy wejście na granicę z Polską. Położone zostaną końcowe warstwy nawierzchni asfaltowej, zostanie uporządkowany teren wzdłuż jezdni oraz przywrócone zostanie oznakowanie drogowe. W dniach 8-20 kwietnia na 800-metrowym odcinku kierowcy będą mogli korzystać wahaładowo tylko z jednego pasa jezdni, a czasem nawet tylko z objazdu prowadzącego bocznymi ulicami Kocobędza. Na początku kwietnia ruszy również drugi etap remontu wiaduktu na ulicy Ostrawskiej w Czeskim Cieszynie, biegnącej na Hawierzów. Tym razem prace będą odbywać się na prawym pasie, a kierowcy będą korzystać w obu kierunkach z lewego. Ograniczenia potrwają do końca czerwca. Przez najbliższe trzy miesiące będą w związku z tym nieczynne również wyjazd z obwodnicy I/48 na hawierzowską drogę I/11 oraz wjazd na obwodnicę w obu kierunkach. (sch)

Ania, która przywraca świat mowy czystej

Anna Jiravská, uczennica klasy 9. Szkoły Podstawowej i Przedszkola z Polskim Językiem Nauczania w Suchoj Górnej, zajęła 2. miejsce w finale XXVII Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego im. Wojciecha Korfatego, który w piątek odbył się w Katowicach.

Beata Schönwald

Konkurs jest przeznaczony dla uczniów ostatnich klas szkół podstawowych oraz szkół średnich. Ania była najmłodszą uczestniczką w gronie 17 finalistów. Pokonała nawet matu-rzystów. Do Sejmu Śląskiego w Katowicach pojechała z siostrą i swoją nauczycielką języka polskiego. – Kiedy przed chwilą rozmawiałam z jury, w skład którego tradycyjnie wchodzi profesorowie polskich uniwersytetów, to usłyszałam z ust przewodniczącej, że Zaolzie zawsze w tym konkursie pokazuje bardzo wysoki poziom. To cieszy, że jesteśmy zauważani jako ci, którzy pielęgnują piękno polskiej mowy i ginącą już sztukę retoryki – powiedziała „Głosowi” tuż po ogłoszeniu wyników polonistka i dyrektorka górnosuskiej podstawówki Monika Płaśkowska. – Poziom w tym roku był bardzo wysoki. I prawdę po-

● Anna Jiravská podczas piątkowego konkursu w Katowicach. Fot. ARC

wiedziawszy typowałyśmy zupełnie inną kolejność, niż ostatecznie miała miejsce. Jestem bardzo dumna z Ani – dodała opiekunka laureatki. Hasło przewodnie tegorocznej edycji brzmiało: „... żeby wrócił świat mowy czystej, świat słów mówiących...”. Na ten temat każdy z uczestników przygotował 5-minutowe przemówienie. – To była większa trema niż kiedykolwiek wcześniej i tak naprawdę, to wszystko stało się tak szybko, że niewiele z tego pamiętam. Wiem tylko, że byłam dumna, że mam to za sobą. Teraz wreszcie opadł ze mnie stres, który towarzyszył mi przez

cały tydzień. Zdążyłam już wszystkim obdzwonić, żeby podzielić się swoją radością – przyznała Anna Jiravská. Kiedy rok temu 3. miejsce w finale zajęła jej siostra Bogna, cała pierwsza trójka wyjechała w nagrodę do Brukseli. W tym roku honorowana wyjazdem była tylko pierwsza loka-

ta. Górnosuszaneczka za „srebro” otrzymała więc „tylko” bon podarunkowy do Empiku o wartości 800 zł. W finale XXVII Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego Zaolzie reprezentowała oprócz Ani również pierwszoklasistka Polskiego Gimnazjum im. J. Słowackiego w Cz. Cieszynie, Julia Białoń. ◀

Oponka rośnie z zajadania żalu

Mam nadzieję, że będzie to zabawny spektakl, ale pragnę nim przede wszystkim podkreślić wartość życia w zgodzie ze sobą i potrzebę kobiecej solidarności. Będzie sporo muzyki, pojawi się też lekki wątek kryminalny – zapowiada Bogdana Najder, reżyserka i scenarzystka Teatryku Bez Kurtyny działającego przy MK PZKO w Karwinie-Fryszacie, który w weekend 29-30 marca wystawi swoją najnowszą sztukę „Oponki”.

● Bogdana Najder, reżyserka Teatryku Bez Kurtyny. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

● Panie biorące udział w sztuce po jednej z prób. Fot. ARC

Łukasz Klimaniec

Z czym kojarzą się pani oponki? – A panu?

Mnie kojarzą się z pączkami.

– Tak, to też oponki. To słowo ma kilka skojarzeń. To pączki, które pojawiają się na scenie podczas naszego spektaklu, ale oponki to także zwały tłuszczu wokół naszych brzuchów. Słowo oponka kojarzy mi się też z kołem ratunkowym, taką ostatnią deską ratunku.

„Oponki” to przede wszystkim tytuł nowego spektaklu Teatryku Bez Kurtyny. O czym jest ta sztuka?

– To autorska sztuka napisana przeze mnie. Sztuki dla naszego Teatryku piszę od sześciu lat i robię to naprawdę z wielką przyjemnością. To już szósty spektakl, który wystawimy. Akcja „Oponek” toczy się w klinice odchudzania. Ale to tylko komiczne tło dla pokazania szerszego kontekstu. Chcę podkreślić,

dla czego te kobiety borykają się z nadwagą. To, że ich oponki są rezultatem zajadania życiowych frustracji i żalu do losu. „Oponki” są też w pewnej mierze krytyką współczesnego społeczeństwa, pełnego obłudy i zgubnej rywalizacji. W sztuce pojawia się lekkie feministyczne przesłanie, ale mam nadzieję, że przedstawione z poczuciem humoru, choć w obecnym świecie, który chwije się w posadach z powodu męskiego ego, jest to moim zdaniem jak najbardziej na czasie. Mam nadzieję, że będzie to zabawny spektakl, ale pragnę nim przede wszystkim podkreślić wartość życia w zgodzie ze sobą i potrzebę kobiecej solidarności. Będzie jak zawsze sporo muzyki, pojawi się też lekki wątek kryminalny.

Od kiedy trwają przygotowania do premiery?

– Tę sztukę ćwiczymy od roku. Spotykamy się zawsze w czwartki, ale w tzw. międzyczasie gramy starsze spektakle.

Co w przygotowaniach do spektaklu jest najtrudniejsze?

– Pisanie scenariusza to dla mnie czysta radość. A praca reżysera? Podobnie bardzo zabawna i przyjemna, bo w gronie wspólnych przyjaciół. Lecz w przypadku teatryku amatorskiego równocześnie bardzo trudna. Trzeba aktorów cierpliwie zachęcać, motywować, by przychodzili na próby i uczył się trudnych tekstów. Ale z zespołem nie można im niczego narzucać albo zarzucać. Przecież każdy ma swoje sprawy, a próby to jest ich czas wolny. W naszym zespole są osoby w kwiecie wieku, są też młodzi, ale i starsi ode mnie. Przede wszystkim to osoby bardzo sympatyczne, utalentowane i aktywne – spełniają się zawodowo, angażują się jako działacze innych organizacji, kół PZKO, wędrują po świecie, mają swoje dzieci i wiele spraw na głowie. Ja jako reżyzer z jednej strony muszę więc posiąść i pokazać też swoją pasję, żeby pociągnąć ich za sobą, co wymaga

mnóstwa energii i determinacji. Z drugiej strony staram się uwzględnić, że to ich czas wolny i oni muszą się tym przede wszystkim bawić. A do tego dochodzą oczekiwania widzów i presja odpowiedzialności za efekty tej naszej zabawy.

Kto występuje w „Oponkach”?

– Głównymi bohaterkami są kobiety. Panowie oczywiście też pojawiają się w sztuce, ale stoją trochę na uboczu. Występują wszystkie nasze panie, dziesięć kobiet w różnym wieku. Każda bohaterka jest trochę inna, każda z inną przeszłością. Ale wszystkie w gruncie rzeczy są takie same. Chciałabym jednak zwrócić uwagę na panią Halinę Ligocką, której powierzylam główną rolę. To niesamowita osoba. Jest learką, już mogłaby myśleć o emeryturze, a ona na scenie zamienia się w nastolatkę! Ma wyjątkowy talent komiczny i bardzo pięknie śpiewa. Podziwiam ją ze jej zapału i

„Oponki” będzie można zobaczyć w sobotę 29 marca o 16.00 w Domu Polskim w Karwinie-Fryszacie. To przedpremierowy pokaz dla frysztackiej publiczności. Oficjalna premiera odbędzie się dzień później, w niedzielę 30 marca o 16.00 w Centrum Kultury w Piotrowicach koło Karwiny, gdzie jest znacznie więcej miejsca i wygodne zaplecze dla aktorów. Kolejny umówiony termin, to 26 kwietnia w „Strzelnicy” w Czeskim Cieszynie.

determinację. W tej sztuce musiała opanować bardzo dużo trudnego tekstu. I tu muszę dodać, że moje wierszowane teksty są rzeczywistościem niełatwe do opanowania, lecz wszyscy nasi aktorzy w końcu dają radę, za co ich bardzo doceniam. Cieszę się, że mi zaufali i wierzą, że to, co sobie ubzdurałam, warto przedstawić. ◀

CYTAT NA DZIŚ

Prof. Elżbieta Pyza

z Uniwersytetu Jagiellońskiego, w odniesieniu do przejścia w nocy z soboty na niedzielę na czas letni

●●●

Zmiana czasu destabilizuje ogólne funkcjonowanie organizmu i zwykle potrzebujemy trochę czasu, żeby zaadaptować się do nowych warunków. Zmiana czasu na letni jest dla organizmu dużo trudniejsza niż przejście na czas zimowy. Szczególnie dotkliwie zmianę mogą odczuć osoby, które rozpoczynają pracę wcześniej rano. Zanim przestawimy zegarki, warto wyregulować nasz rytm dobowy, by zmiana czasu była jak najmniej odczuwalna dla organizmu

DZIŚ...	JUTRO...	POJUTRZE...	POGODA
25 marca 2025	26 marca 2025	27 marca 2025	wtorek
Imieniny obchodzą: Ireneusz, Maria, Mariola Wschód słońca: 5.24 Zachód słońca: 17.59 Do końca roku: 281 dni (Nie)typowe święta: Dzień Świętości Życia, Dzień Czytania Przysłowie: „Jakie jest Zwiastowanie, takie będzie i Zmartwychwstanie”	Imieniny obchodzą: Larysa, Teodor Wschód słońca: 5.22 Zachód słońca: 18.01 Do końca roku: 280 dni (Nie)typowe święta: Dzień Dobrego łotra, Międzynarodowy Dzień Teatru Przysłowie: „Gdy w marcu deszcz pada, wtedy rolnik biada, gdy słonko jaśnieje, to rolnik się śmieje”	Imieniny obchodzą: Ernest, Lidia, Rupert Wschód słońca: 5.19 Zachód słońca: 18.02 Do końca roku: 279 dni (Nie)typowe święta: Międzynarodowy Dzień Teatru Przysłowie: „Gdy w Ruperta niebo jasne będzie, w lipcu także czas pogody wszędzie”	 dzień: 12 do 14°C noc: 5 do 3°C wiatr: 1-2 m/s środa dzień: 12 do 14°C noc: 5 do 3°C wiatr: 1-3 m/s czwartek dzień: 9 do 11°C noc: 6 do 4°C wiatr: 3-5 m/s

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

HAWIERZÓW
Na mocy rozporządzenia miejskiego zostanie przeprowadzona deratyzacja ochronna. W dniach 1-30 kwietnia mają obowiązek włączenia się do niej wszyscy właściciele nieruchomości. Deratyzację obszarów przestrzeni publicznej będących własnością miasta zapewni Wydział Usług Komunalnych. Szczególna uwaga zostanie poświęcona miejscom wokół kontenerów z odpadami, gdzie szczury pojawiają się najczęściej. (sch)

JABŁONKÓW
Wydział Środowiska Naturalnego i Rolnictwa ratusza przeprowadzi do końca marca wiosenną wycinkę starych i chorych drzew, które stanowią zagrożenie dla osób i mienia. Ścięte zostaną dwa duże jesiony koło przedszkola przy ulicy Bezruca, dwie lipy – jedna przy ulicy Lipowej, a druga w ośrodku „Spartak”, dwie akacje koło mostu na potoku Radwanów oraz modrzew rosnący koło domu wielorodzinnego również przy ulicy Lipowej. (sch)

racyjnego Sprawiedliwa Transformacja, sięgną 785 mln koron. (sch)

WĘDRZYNA
Działające na terenie wioski stowarzyszenia również w tym roku otrzymają wsparcie finansowe z gminy. W piątek na gminnym portalu zostały opublikowane umowy o przyznaniu dotacji na ich działalność, organizację imprez oraz utrzymanie i naprawy ich obiektów. Wśród dofinansowanych stowarzyszeń znalazły się również oba miejscowe koła PZKO. Większe, z siedzibą w „Czytelni”, otrzymało 330 tys. koron, zaś mniejsze, działające w części Zaolzie, 84 tys. koron. (sch)

GŁOSY Z TERENU

Dużo nowości i fajnych rzeczy

Członkowie Miejscowego Koła PZKO w Ligotce Kameralnej spotkali się 2 marca na zebraniu sprawozdawczym. Spotkanie otworzyli dzieci z polskiej szkoły w Gnojniku, prezentując piosenki ludowe oraz wiersze o Ligotce autorstwa niedawnego zmarłego Andrzeja Michalika. Prezes koła Joanna Szpyrc podsumowała działalność w roku 2024. Mówiła o balu, smażeniu jajeczniczy, obchodach Dnia Dziecka, wycieczce „Cieszyn znany i nieznany” z przewodnikiem Jakubem Skalką, przedstawieniu teatru, które wystawiane było także w innych miejscowościach, jarmarku letnim

i bożonarodzeniowym, spotkaniu przy oplatku, zebraniach i innych wydarzeniach. Zwróciła też uwagę na dobrą współpracę z gminą, szkołą w Gnojniku, Ochotniczą Strażą Pożarną oraz kołami PZKO obwodu gnojnickiego. Dzięki aktywności członków został przeprowadzony remont sanitariatów i salki na górze. Miło było przywitać nowych członków PZKO. Koło ma też nową stronę internetową: pzkoligotka.cz. Przedstawiono sprawozdanie finansowe za rok 2024 i plan budżetu na rok 2025. Omówiliśmy imprezy na ten rok. Już teraz zapraszamy 30 maja na Dzień Dziecka oraz smażenie jajeczniczy wraz z turniejem w

Zuzana Mładá

● Muzyczny przerwany w postaci występu dzieci. Fot. ARC

W górach porażka jest tylko jedna – śmierć

Piąty człowiek na świecie, który zdobył wszystkie ośmiotysięczniki, pionier zimowego himalaizmu. Jako pierwszy w historii stanął zimą na Mount Evereście. Jego wyczyny stały się inspiracją dla wielu pokoleń wspinaczy – tak przedstawiła Krzysztofa Wielickiego nauczycielka geografii Grażyna Miłoch, otwierając spotkanie tego słynnego polskiego himalaisty z uczniami klas 3. i 4. Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie.

Beata Schönwald

Jednym z pierwszych zdjęć, które zaprezentował Wielicki w poniedziałek 17 marca w auli, było to z Jerzym Kukuczka i Wandą Rutkiewicz. – To są autentyczne polskie legendy, jeśli chodzi o himalaizm. Ja nią nie jestem, jestem szczęściarzem. Wspinałem się ponad 50 lat, mam na koncie 55 wypraw. Statystyka jest brutalna, musi się coś wydarzyć. Jestem farsciarzem i dlatego tu jestem z wami – zaznaczył.

Urodził się w Wielkopolsce, na nizinach. Ze wspinaniem zetknął się dopiero na studiach we Wrocławiu, gdzie działał m.in. klub wysokogórski. – Starsi koledzy i koleżanki szkolili młodszych. Przeszliśmy bezpieczną drogę od skałek, przez Tatry, Dolomity, Alpy, Kaukaz, Pamir, aż po Himalaje, bez przeszkakiwania któregoś etapu. Zaczynaliśmy od marzeń i potem je realizowaliśmy. Mieliliśmy potrzebę pisania historii i to światowej oraz poczucie

● Krzysztof Wielicki opowiada o swojej pasji w porywający sposób.
Fot. BEATA SCHÖNWALD

misji. Zdarzało się, że w ciągu całego roku siedem miesięcy spędziliśmy w górach – wspominał himalaista.

Krzysztof Wielicki należy do pokolenia, które zaczęło wspinąć się na najwyższe góry świata w momencie, kiedy wszystkie ośmiotysięczniki

żadnym ośmiotysięczniku. Pojechaliliśmy w 14 wspinaczy. Problemem nie był mróz, ale wiatr. Wychodziliśmy w kurtkach ortalionowych, z ciężkimi namiotami bawełnianymi. Po 40 dniach wyszliśmy razem z Leszkiem Cichym na szczyt i zostawiliśmy na nim różaniec, od papieża Jana Pawła II. Nie było wcześniej ustalone, kto będzie wchodzić. Wchodził ten, kto czuł się najlepiej. To był nasz wspólny sukces, nas Polaków, nie mnie i Leszka – przekonywał. Nie byli jednak pierwszymi Polakami na najwyższym szczycie Himalajów. 16 października 1978 roku ubiegła ich Wanda Rutkiewicz, stając na nim w tym samym dniu, kiedy Karola Wojtyłę wybrano na papieża.

Po Mount Evereście Polacy postanowili atakować zimą kolejne ośmiotysięczniki. Dzięki temu w Europie nazywani byli „lodowymi wojownikami”. Aż do połowy lat 80. ub. wieku nikt nie podejmował zimowych eskapad na najwyższe szczyty Himalajów.

W lipcu 1984 roku Krzysztof Wielicki zasłynął z tego, że w ciągu jednej doby wyszedł solo na Broad Peak i wrócił z niego. Droga na górę zajęła

mu 16 godzin, kolejne 5,5 powrót. Po raz kolejny pokazał innym, że się da, bo – jak podkreślał nieraz w czasie spotkania z młodzieżą – sztuka uprawiania himalaizmu nie tkwi w mięśniach, lecz w głowie.

Opowiadał też o innych ekspedycjach – pierwszym zimowym wyjściu z Kukuczka na Kanczendzongę w styczniu 1986 roku, pierwszym solowym zimowym pokonaniu Lhotse z gorsecie ortopedycznym oraz o zdobywaniu szczytów Korony Himalajów. Wspominał również przyjaźni – Wandę Rutkiewicz, osobę niezwykle ambitną, która żyła tylko górami i w nich straciła życie, oraz Jerzego Kukuczka i jego rywalizację z włoskim wspinaczem Reinholdem Messnerem.

– Miałem wiele trudnych sytuacji w górach, ale zawsze wierzyłem, że dam radę. Nigdy nie nazywaliśmy nieudanych wypraw porażkami, bo porażka jest tylko jedna – śmierć. Jedną z najtrudniejszych sytuacji była ta, kiedy razem z prezesem musiałem pójść do Celiny. Kiedy zobaczyła nas w drzwiach, wiedziała, że Jerzy zginął – powiedział polski wspinacz. ▲

To było najbardziej nowoczesne sanatorium

Jadąc z Istebnej do Wisły drogą prowadzącą przez przełęcz górską trudno nie zauważyć majaczącego za drzewami kompleksu szpitalno-sanatoryjnego. Wojewódzkie Centrum Pediatrii „Kubalonka” ma ciekawą historię. Tuż przed wybuchem II wojny światowej było to najnowocześniejsze dziecięce sanatorium przeciwgruźlicze w Polsce.

Danuta Chlup

Historię uzdrowiska rozciągającego się na górskim zboczu zaczęłam zgłębiać mniej więcej dwa lata temu, kiedy postanowiłam napisać powieść obyczajowo-histeryczną usytuowaną w tym miejscu. Okazało się, że w archiwach i publikacjach można znaleźć wiele ciekawych informacji na temat zakładu – dotyczących zarówno jego funkcjonowania i przedwojennych metod leczenia, jak i ciekawostek architektonicznych.

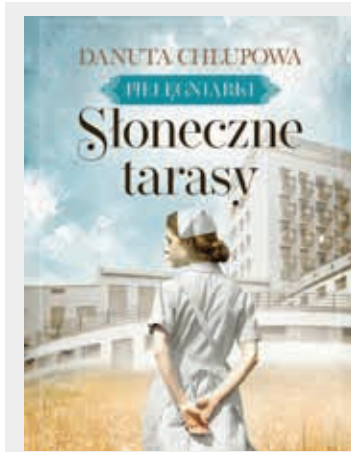
Pan architekt i pani architektka

Inwestorem Zakładu Leczniczego-Wychowawczego im. Józefa Piłsudskiego (tak brzmiała pierwotna nazwa) było województwo śląskie. Pod koniec lat 20. ogłosiło ono konkurs na projekt architektoniczny. Zwyciężyła praca pary warszawskich architektów Jadwigi Dobrzyńskiej i Zygmunta Łobody. W tamtej epoce kobiety parające się architekturą były wyjątkiem, tym bardziej, jeśli chodzi o projektowanie rozległych i technicznie złożonych kompleksów. Dobrzyńska była pierwszą absolwentką warszawskiej politechniki, która uzyskała uprawnienia do wykonywania zawodu. O wydarzeniu tym donosiła ówczesna prasa. Dziennikarze mieli twarde orzech do zgryzienia, ponieważ nie byli pewni, jak utworzyć feminatywy od rzeczownika architekt (feminatywy, wbrew pozorom, były powszechnie stosowane już w okresie międzywojennym). W jednej z gazet pojawiło się nawet określenie „architektoniczka”.

Sanatorium zostało zaprojektowane w stylu modnego w tamtych czasach funkcjonalizmu (podobnie zresztą jak placówka w Jabłonkowie). Ogromną wagę przywiązano do takich rozwiązań, które zapewniłyby kuracjom maksymalny „przepływ” światła słonecznego do sali i zadaszonych balkonów – leżalni. W czasach, kiedy nie było jeszcze antybiotyków, najpopularniejszą metodą leczenia gruźlicy była helioterapia, czyli nasłonecznianie. Laboratorynie udowodniono, że prątki gruźlicy są czułe na działanie promieni ultrafioletowych, pod wpływem których giną. Sale i korytarze zostały wyposażone w mnóstwo dużych okien, a innowacją było ich otwieranie poprzez wysuwanie w górę, bez uchylania skrzydeł. Sale pawilonu gruźlicy kosztnej (o niej za chwilę), którego pacjenci mieli ograniczone możliwości poruszania się, znajdowały się w blokach wysuniętych przed fasadę budynku, dzięki czemu do każdej sali z trzech stron wpadało światło. Pomiedzy tymi

● Lekarka, pielęgniarka i pacjent w Zakładzie Lecznicznym na Kubalonce - lata 30. XX wieku.

Fot. Wydawnictwo Książnica

Na kartach powieści

Przedwojenny Zakład Leczniczego-Wychowawczy im. J. Piłsudskiego w Istebnej jest głównym miejscem akcji nowej powieści Danuty Chlup pt. „Słoneczne tarasy”. Łącząc fabułę z faktami z historii sanatorium, bohaterów literackich z autentycznymi postaciami, autorka ożywia specyficzne środowisko lekarzy, pielęgniarek, salowych, nauczycieli i dzieci chorujących na gruźlicę.

blokami znajdowały się małe tarasy, na które wywożono dzieci wraz z łózkami.

Nadzieja dla chorych dzieci

Zakład Leczniczego-Wychowawczy im. Józefa Piłsudskiego otwarto uroczystie w 1937 roku. Docelowo miało się w nim leczyć 400 dzieci. Na otwarciu obecny był sam prezydent Ignacy Mościcki, który był

zresztą w pobliżu, na Zadnim Groniu, w nowo wzniesionym modernistycznym zameczku prezydenckim. Kierownictwo zakładu objął wybitny lekarz pulmonolog i chirurg, a zarazem miłośnik gór i tatarnik Zygmunt Dadlez. Na terenie kompleksu wybudowano dla niego dyrektorską willę.

Zgodnie z pierwotnym założeniem zakład miał mieć charakter sanatorium, czyli placówki dla rekonwalescentów. Jednak się już przed jego otwarciem się okazało, że będzie musiał służyć pacjentom w różnym stadium choroby gruźlicy. Dlatego wyodrębniono pawilon dla dzieci prątkujących (w aktywnej fazie choroby, zarażających otoczenie) i nieprątkujących. Prócz oddziałów dla chorych na gruźlicę płuc i gruźlicy otwarto oddział gruźlicy kości i stawów. Dzieci dotknięte tą formą choroby, o ile nie zostały w porę poddane leczeniu, stawały się często kalekami. Typowy był garb gruźlicy. Jego przyczyną były uszkodzone i zdeformowane przez gruźlicę kręgi. Leczenie było długie i uciążliwe. Zaatakowane przez gruźlicę kości lub stawy usztywniano w gipsowych opatrunkach, zakrywających często znaczną część ciała. Stosowano także tak zwane gipsowe łożeczka. Dzieci te były de facto przykute do łóżek – i to nawet przez kilka lat.

Gruźlicę płuc leczono nie tylko przez nasłonecznianie, stosowano także inne metody. W okresie jesienno-zimowym naświetlano dzieci lampami kwarcowymi. Stosowano także sztuczną odmę lub wyrwa-

● Widok na sanatorium w budowie - lata 30. XX wieku.

● Tak dziś wygląda Wojewódzkie Centrum Pediatrii „Kubalonka”.

Zdjęcia: Narodowe Archiwum Cyfrowe, Facebook/WCP

nie nerwu przeponowego. Celem tych zabiegów było „zapadnięcie się” płuca niszczącego przez prątki gruźlicy. W uciśniętym płucu prątki nie mogły się dalej rozwijać i ginęły. Dla niejednego chorego metoda ta była ostatnią deską ratunku, choć miała skutki uboczne. Wiadomo, że odma jest generalnie stanem niepożądanym.

Leczenie, nauka i rozrywka

Leczenie szpitalno-sanatoryjne było, rzecz jasna, kosztowne. Z literatury czy filmu znamy sceny z uzdrowisk, w których leczyli się ludzie bogaci. W Istebnej było zupełnie inaczej. Zakład Leczniczego-Wychowawczy był przeznaczony przede wszystkim dla dzieci z rodzin robotniczych, a koszty kuracji pokrywały województwo śląskie oraz związki komunalne, czyli samorządy. Pacjentów kierowali na Kubalonkę lekarze z bezpłatnych poradni przeciwgruźliczych lub szkolni. Doktor Dadlez wskazał w swoim sprawozdaniu z 1938 roku (znajduje się ono w Archiwum Państwowym w Katowicach), że największą grupą pacjentów było z Katowic, Świętochłowic i Chorzowa. Na kolejnych miejscach plasowały się powiaty Pszczyna i Cieszyn.

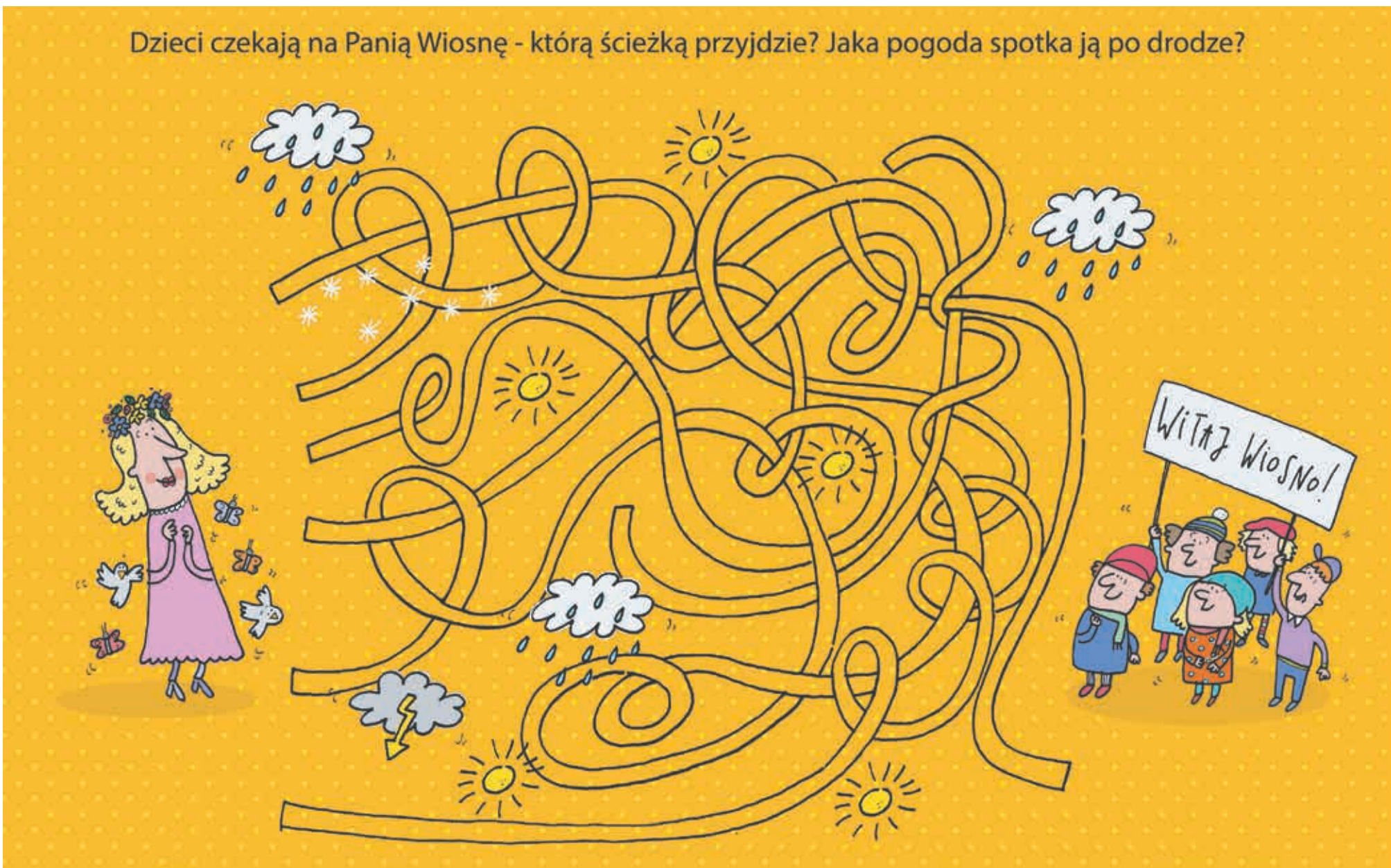
Prócz stałych lekarzy pracował na Kubalonce także dr Jan Kubisz, syn poety Jana Kubisza, dyrektor Szpitala Śląskiego w Cieszynie. Kubisz był chirurgiem, na Kubalonce jeździł operować (zakład posiadał nowoczesną salę operacyjną).

Łatwo się domyślić, że dzieciom przebywającym w zakładzie przez

długie miesiące czy nawet lata trzeba było zapewnić nie tylko leczenie, ale także edukację oraz wypelnić im czas wolny. W sanatorium działała szkoła. Dzieci „chodzące” odbywały zajęcia w klasach, do dzieci z gruźlicą kosztą przychodzili nauczyciele. Eksperymentowano także z nauczaniem zdalnym, jak nazwalibyśmy to dzisiaj. Narzędziem był sanatoryjny radiowęzeł. Prócz audycji edukacyjnych nadawano także rozrywkowe. Od czasu do czasu w dużej sali wyświetlano dzieciom filmy. Zajęcia czasu wolnego prowadziły wychowawczynie. Zakres był szeroki – od robótek ręcznych i prac plastycznych, po teatr.

Przerwa na wojnę

Przedwojenna historia sanatorium była krótka. Latem 1939 roku, kiedy leżalnia zakładu powinny być pełne chłonnących słońce pacjentów, kompleks opustoszał. W związku z wsiąską na włosku wojną rodziców wezwano do odebrania dzieci. Kilkudziesięciu pacjentów, po których nikt nie przyjechał, dr Dadlez wraz z personelem ewakuował na wschód Polski. O dalszych losach ewakuowanych dzieci archiwa milczą. Wiadomo jednak, że Dadlez pracował na terenach zajętych przez Sowieców, a później Niemców. Po wojnie wrócił do Istebnej i ponownie prowadził zakład na Kubalonce. Zmarł w 1962 roku. Grób pierwszego dyrektora sanatorium z interesującym nagrobkiem należy do najbardziej rozpoznawalnych na cmentarzu przy kościele pw. Dobrego Pasterza w Istebnej. ▲

SPORT

SERWIS PIŁKARSKI

Pomimo nieobecności pierwszoligowych i drugoligowych rozgrywek, pauzujących z powodu eliminacji mistrzostw świata 2026, kibice w regionie mogli i tak wybierać z bogatej oferty piłkarskiej. Na dobre rozkręciły się bowiem również rozgrywki na niższych szczeblach. Przeważnie pozytywna, rodzinna atmosfera na stadionach, wiosenna pogoda, czego więcej trzeba fanom futbolu w tych dniach?

Janusz Bittmar

MŚLF

START BRNO
– FK TRZYNIEC 2:1

Do przerwy: 2:0.
Bramki: 8. Plichta, 40. Duda – 80. Dedič.
Trzyniec: Murin – Krakovčík, Bolf (46. Málek), Brak, Samiec (46. Ivanović), Vlachovský (69. Szewieczek), Machuča, Omasta, Dedič, Cienčila (46. Zinhasović), Dadak (46. Trček).

Piłkarze Trzyńca skomplikowali sobie mocno kwestię powrotu do drugiej ligi. Podopieczni trenera Tomáša Hejduška przed wyjazdem wstąpieniem w Brnie tracili do lidera tabeli, Kromierzyża, sześć punktów, po weekendzie przewaga hanackiego klubu wzrosła do siedmiu punktów. A mogło być jeszcze gorzej, ale na ratunek pospieszyły rezerwy Karwiny, które w niedzielne przedpołudnie zremisowały u siebie z Kromierzyżem 3:3, ale o tym w innym miejscu piłkarskiego raportu.

– Po pierwszej połowie myślałem, że posadzę na ławce co najmniej sześciu piłkarzy. W końcu na starcie drugiej połowy dokonaliśmy czterech zmian, trzeba było coś zmienić w naszej grze. Zabrakło nam waleczności, determinacji, rywal był lepszy pod każdym względem – skomentował spotkanie Hejdušek. Zmiany wprowadzone przez trenerów Trzyńca, Hejduška i Jakusa, okazały się skuteczne, ale nie na tyle, żeby odmienić losy meczu. Gospodarze konsekwentnie grali swoje i wytrzymali z nerwami do końca nawet po kontaktowym trafieniu kapitana Trzyńca, Renego Dediča z rzutu karnego. O tym meczu trzyniecjanie powinni jak najszybciej zapomnieć i już teraz nastawić się na sobotnie domowe derby z Hulczynem. Kolejna strata punktów mogłaby okazać się fatalna.

KARWINA B
– KROMIERZYŻ 3:3

Do przerwy: 1:0.
Bramki: 13. Traore, 55. Ražnatović, 82. Cadu – 47. Dočkal, 80. Zavadil, 88. Holec.
Karwina B: Schovanec – Raspopović (46. Ojora), Endl, Drobek, Ražnatović – Ayasoi (90. Duda), Traore – Brzóska, Štorman (68. Cadu), Motyčka (68. Molitorisz) – Vinicius (84. Vavřík).

W tym zwiariowanym meczu zabrakło tylko czerwonych kartek, poza tym kibice doczekali się prawdziwej piłkarskiej jazdy bez trzymanki. Lider tabeli uratował nad Olzą remis dosłownie za „pięć dwunastą”, po bramce Holka. Karwiniacy, z kilkoma zwnodnikami z pierwszoligowego składu, trzykrotnie prowadzili w meczu, można nawet pokusić się

• Napastnik Bosporu Bogumin, Johnny Danladi Ndanusa, w pojedynku z trójką hawierzowskich piłkarzy. Fot. FK Bospor Bogumin

o stwierdzenie, że pod względem piłkarskim byli lepszym zespołem na placu gry. – Goście pokazali, że nieprzypadkowo prowadzą w tabeli i są na najlepszej drodze, żeby awansować bez większych problemów do drugiej ligi – skomentował przeciwnika trener rezerw Karwiny, Pavel Mazurek.

W innych meczach 20. kolejki: Frydek-Mistek – Slovácko B 1:0, Hulczyn – Hlubina 0:1, Znojmo – U. Brod 0:2, Blansko – Zlinsko 0:0, Rosice – Hodonin 1:2, Zlín B – Strání 3:1, Z. Brno B – Unicizów 1:1.
Lokaty: 1. Kromierzyż 54, 2. Trzyniec 47, 3. Unicizów 36..., 16. Karwina B 19 pkt.
W następnej kolejce: Trzyniec – Hulczyn (sob., 10.15), Hlubina – Karwina B (sob., 15.00).

IV LIGA-gr. F

BOGUMIN
– HAWIERZÓW 1:3

Do przerwy: 0:2.
Bramki: 90. Fulier – 26. Teplý, 36. Wojnar, 84. Zavadil.
Bogumin: Jakub Kodeš – Bloksch, Kubík, Václavíček, Tovaly (63. Martiník) – Sporysz – Váňa (83. Ferenc), Moe (63. Fulier), Hanus, Smilek (88. Malysz) – Ndanusa (46. Piękoš).
Hawierzów: Matěj – Vala, Latoň, Hapal (57. Skoupý) – Zavadil, Wojnar (69. Kuboš), Zupko, Heller (85. Berek) – Kuzmanović, Pantok (85. Zaremba) – Teplý.

Dopiero lider tabeli przerwał zwycięską serię Bosporu Bogumin. Gospodarze za ośmiu wygranych meczach przed własną publicznością w niedzielę musieli uznać wyższość drużyny Hawierzowa. – Zdecydowało doświadczenie i cwaniactwo kluczowych hawierzowskich zawodników – ocenił derby kapitan Bogumina, František Hanus.

Indianie prowadzili na stadionie Pavla Srnička do przerwy 2:0 po bramkach Teplego i Wojnara. Gospodarze za każdym razem nie zdołali upilnować Hellera, który po akcjach oskrzydlających wrzucił w pole karne dwie idealne piłki. Boguminiacy próbowali w drugiej połowie zdramatyzować spotkanie, dobiła ich jednak trzecia bramka. W 84. minucie stoperzy źle pozamiatali własne pole karne, co wykorzystał skrzętnie Zavadil, który precyzyjnym strzałem głową nie dał szans Kodešowi. Gospodarze doczekali się honorowej bramki w 90. minucie. Hawierzowskiego golkipera Matěja zaskoczył uderzeniem z dystansu Fulier, dodajmy – w dniu swoich urodzin.

W innych meczach 18. kolejki: Opawa B – Kamiów 2:2, Polanka – P. Polom 2:0, Frensztat p. R. – Břidličná 1:1, Bílowec – Witkowice 0:0, Rymarzew – Frydlant n. O. 5:2, Petřvald n. M. – N. Jiczyn 1:0, Wracimów – Rzepiszce 5:0.
Lokaty: 1. Hawierzów 44, 2. Polanka 39, 3. Witkowice 36, 4. Bogumin 35 pkt.

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA 18. kolejka: Cz. Cieszyn – St. Miasto 2:1 (38. Michalčák, 59. D. Maceček – 40. Boček), Koberzyce – Slavia Orłowa 6:3 (2. i 66. Šimeček, 17. Ševior, 44. Nováček, 45. Petzuch, 56. Stuchlík – 9. Nowinski, 48. Zach, 81. Tomáš), Wrzesina – Stonawa 0:0, Krawarze – Herzmanice 1:1, Bruntal – Darkowiczki 2:0, Haj – Jakubczowice 1:2, Kr. Pole – Bruszperk 0:0.
Lokaty: 1. Cz. Cieszyn 46, 2. Stonawa 39, 3. Krawarze 35..., 10. Orłowa 21 pkt.

IA KLASA-gr. B

14. kolejka: Kozłowice – Bystrzyca 2:4 (57. Kabát, 73. Palko – 12. Dudek, 18. Buryan, 68. Opluštil, 90. Baron), Jablonków – Olbrachcice 0:1 (67. Miček), Sucha Górna – Korzystal skrzętnie Zavadil, który precyzyjnym strzałem głową nie dał szans Kodešowi. Gospodarze doczekali się honorowej bramki w 90. minucie. Hawierzowskiego golkipera Matěja zaskoczył uderzeniem z dystansu Fulier, dodajmy – w dniu swoich urodzin.

IB KLASA-gr. C

14. kolejka: Nydek – Gojnik 4:2 (9. Dytko, 27. Szotkowski, 73. i 85. Přiborský – 58. Pieszka, 82. Tyr-

lik), Waclawowice – Cierlicko 2022 3:2 (31. i 44. Kopel, 62. Kodousek – 38. Kaczmarczyk, 89. Venglář), Oldrzychowice – Luczina 4:1 (43. Samek, 47. Machala, 51. i 71. Walek – 31. Tomiček), Dobra – Dziecmorowice 2:2 (34. Gryžboň, 90. Filipčík – 70. Graňák, 72. Ristovský), Wędrzyń – B. Orłowa 1:3 (45. Pilch – 23. Kolář, 26. Karkoška, 57. Mravec), Žuków G. – Niebory 2:0 (52. i 59. Bolec), Sedliszcze – I. Piotrowice 7:1 (3. Adamus, 20. Krejčok, 26. Smital, 65. Merta, 73. Vlček, 80. Hammer, 90. Krišchke – 70. Buřík).
Lokaty: 1. Žuków G. 37, 2. Oldrzychowice 29, 3. Cierlicko 2022 29 pkt.

MP FRYDEK-MISTEK

18. kolejka: Bukowice – Pržno 6:1 (37., 63., 68. Malýjurek, 32. i 73. Zogata, 71. Starzyk – 56. Vašut), Šmilowice B/Niebory B – Piosiek 0:3 (47. Polok, 85. Běhal, 89. Swierczek), Toszonowice – Gródek 3:1 (53. Lisník, 65. i 75. Baran – 7. Szotkowski), Wojkowice – Mosty k. J. 1:5 (63. Klaner – 12 i 31. Kolář, 40. Zbončák, 65. i 82. Sojka), Milíkov – Hukwaldy 1:1 (dla gosp.: 8. Samiec), Metylowice – Starzicz 0:3, Czeladna – Chlebowice/St. Miasto B 2:2.
Lokaty: 1. Toszonowice 36, 2. Hukwaldy 35, 3. Mosty k. J. 34 pkt.

W najbliższy weekend swojej regularnej porcji wrażeń doczekają się również fani Mistrzostw Powiatu Karwińskiego. ◀

Dookoła Jeziora
Żywieckiego

Żywiec – malownicza miejscowość, do której z Cieszyna można dotrzeć samochodem w kilkadziesiąt minut. Uroczy rynek, piękne krajobrazy, nowoczesna architektura, a przede wszystkim Jezioro Żywieckie – turystyczna perełka, która przyciąga żeglarzy, spacerowiczów i miłośników aktywnego wypoczynku. Jednak nie wszyscy wiedzą, że to właśnie tu od lat odbywa się Półmaraton Dookoła Jeziora Żywieckiego.

• Feeria barw i emocji na starcie i mecie w Żywcu. Fot. ARC organizatorów

Marek Słowiaczek

W niedzielę, 23 marca, biegacze po raz dwudziesty czwarty zmieniły trasę wokół jeziora. Start i meta usytuowane są w samym sercu miasta, czyli na żywieckim rynku, tuż obok zabytkowego Parku Zamkowego, który warto przy okazji odwiedzić. Całe miasto oddycha sportem, a zawodnicy z Polski i zagranicy chętnie tu wracają. Dwadzieścia jeden kilometrów w pięknej scenarii, mnóstwo adrenaliny i niezapomniana atmosfera. Może ten półmaraton nie ma królewskiej tradycji, jak te w Krakowie czy Gnieźnie, ale z pewnością warto tu być.

Trasa to pełna pętla wokół jeziora. Asfaltowa nawierzchnia jest równa, choć w deszczu potrafi być śliska. Kilka lat temu było trudniej – trwał remont i część drogi była mocno

szutrowa. Teraz trasa jest komfortowa, ale wciąż wymagająca. Cztery długie podbiegi skutecznie testują wytrzymałość biegaczy. Wysiłek ma jednak swoją nagrodę... wbiegając na tamę, można podziwiać zapierającą dech w piersiach widok tafli jeziora otoczonej ostrymi zboczami gór. Wiosna dopiero się budzi. I chociaż tutaj w dolinie nie ma już śladów po zalegającym śniegu, w oddali wciąż lśnią zasneżone szczyty. Na trasie można spotkać biegaczy, którzy zatrzymują się i robią zdjęcia. Przedwiośnie na Jeziorze Żywieckim ma swój niepowtarzalny urok.

To dopiero czternasty kilometr. Trzeba oszczędzać siły – najtrudniej będzie na siedemnastym... Ostatnie wzniesienie. Dwa kilometry pod górę. To nie jest łatwy bieg, ale nikt nie obiecywał, że będzie. Pocieszam się – z każdej góry trzeba jakoś zbiec. Dziewiętnasty kilometr. Profil trasy zmienia się radykalnie. Wreszcie z górk! Nogi same nabierają tempa, a umysł wie – meta już blisko.

I oto ona! Ostatnia prosta. Tłum gęstnieje, kibice ustawieni wzdłuż

1:06,51

To najlepszy czas na mecie w Żywcu. Najszybciej linię mety przeciął w niedzielnych zawodach Kenijczyk Shedrack Kiptoo Kimaiyo, wyprzedzając swojego rodaka, Benarda Kitura (1:07,47), podium uzupełnił zaś polski biegacz Mateusz Mrówka z Rybnika (1:10,34).

chodników dopingują zawodników. Żywiec żyje tym biegiem! Jeszcze jedna przecznica. Słychać muzykę, głos spikera nakręca tempo. Ostatnie metry, ostatni wysiłek. FINAL!

Czas wyłączyć pomiar tempa na zegarku. Można zwolnić, ale nie wolno się zatrzymać – trzeba zrobić miejsce dla kolejnych zawodników. Dalej czeka szpaler i zasłużone medale. Dwadzieścia jeden kilometrów wokół Jeziora Żywieckiego – to wyzwanie, które warto podjąć. A jeśli komuś nie udało się wystartować w tym roku, to nic straconego. Już dziś Żywiec zaprasza na jubileuszową, dwudziestą piątą edycję. Do zobaczenia za rok! ▶

RETROSKOP

Zapraszamy do zabawy! Wystarczy rozszyfrować bohatera na zdjęciu, odpowiedź wysłać na adres: bittmar@glos.live i raz na cztery odcinki liczyć na łut szczęścia w postaci voucheru do sieci sklepów Sportisimo. Najbliższa lotna premia z nagrodą pojawi się wraz z rozstrzygnięciem pytania nr 206.

Prawidłowa odpowiedź na poprzednie pytanie nr 204: były znakomity czeski piłkarz Jan Koller.

PYTANIE NR 205

Wicemistrz olimpijski (igrzyska olimpijskie w Moskwie w 1980) i mistrz Europy (Praga 1978) w sztafecie 4 x 100 metrów, brązowy medalista mistrzostw Europy w biegu na 100 m (Ateny 1982), rekordzista Europy w biegu na 100 m (10,00 s. – 9 czerwca 1984)... to tylko najważniejsze wyczyny jednego z najlepszych polskich lekkoatletów przełomu lat 70. i 80. XX wieku.

(jb)

Dobrze się wypalem, później do pory zawodów dobrze funkcjonowałem. Po pierwszym skoku wyglądało to dobrze, moge być zadowolony

Paweł Wąsek,
polski skoczek narciarski, po zajęciu trzeciego miejsca w PŚ w Lahti

Dwa meczbole
Banika

• W ataku rozgrywający Banika, Vojtěch Patzel. Fot. hcb karvina

37:27 i 28:21 – piłkarze ręczni Banika Karwina nie patyczkują się w ćwierćfinale Chance Ekstraligi z lokalnym sąsiadem z Frydka-Mistka, prowadząc po dwóch meczach u siebie 2:0. W najbliższą sobotę w hali Frydka-Mistka podopieczni trenera Michala Brúny zamierzają postawić „kropkę nad i”.

Karwiniacy nie pozostawili w weekend nic przypadkowi, wygrywając z Frydkiem-Mistkiem w dobrym stylu, po zespółowym szczypiorniaku. Właśnie ten element gry zaważył na losach derbowych ćwierćfinałów. W drużynie Frydka-Mistka ciężar gry spadł na najbardziej doświadczonych zawodników, których gospodarze bez większych problemów upilnowali.

W sobotę o godz. 18.00 pojedynku numer 3 w hali Frydka-Mistka.

1/4 CHANCE EKSTRALIGI

KARWINA –
F-M 37:27

Do przerwy: 16:11. **Karwina:** Mokroš, Košťálek – Blyzniuk 4, Prašivka 3, V. Patzel, J. Patzel 6, Fulnek 2, Užek 4, Harabiš 1, Solák 4, Skalický 1, Široký 5, Křístek, Nantl 4, Bajer 1, Franc.

KARWINA –
F-M 28:21

Do przerwy: 15:11. **Karwina:** Mokroš, Košťálek – Blyzniuk 1, Prašivka 1, V. Patzel 1, J. Patzel 7, Fulnek, Užek 3, Harabiš 4/2, Solák 5, Skalický 3, Široký 1, Křístek 2, Nantl, Bajer, Franc.

(jb)

Tylko jeden medal...

Amerykańscy lekkoatleci zdobyli 16 medali, w tym sześć złotych w halowych mistrzostwach świata w chińskim Nankinie. Drugie miejsce zajęli Norwegowie z trzema złotymi. Polacy ze srebrnym medalem w kobiecej sztafecie 4x400 m zostali sklasyfikowani na 19. pozycji.

Biało-czerwoni mieli kilka szans medalowych, ale nie sprzyjało im szczęście. Pia Skrzyszowska była czwarta w biegu na 60 m przez płot-

ki, natomiast Anna Wielgosz piąta na dystansie 800 m. Płotkarz Jakub Szymański miał walczyć o zwycięstwo z Amerykaninem Grantem Hollowayem, lecz w biegu półfinałowym popełnił błąd i nie awansował do finału.

W niedzielę Justyna Święty-Ersetic, Aleksandra Formella, Anna Maria Gryc i Anastazja Kuś uratowały honor polskiej ekipy, zajmując drugie miejsce w sztafecie 4x400 m.

(PAP)

Fot. ARC

Michael Morys-Twarowski

Nazwisko Duda pojawia się w różnych miejscowościach dawnego Księstwa Cieszyńskiego. W czasach austriackich najbardziej znani byli przedstawiciele linii z Suchej Górnjej.

Popularność nazwiska jest przekleństwem w badaniach genealogicznych. Nie ma możliwości, by wszystkich Dudów połączyć w jedno drzewo genealogiczne, chociaż zapewne dzięki badaniom z zakresu genealogii genetycznej może uda się wyodrębnić kilkanaście rodów z nazwiskiem Duda. Wystarczy zerknąć na statystyki. W Polsce nazwisko Duda nosi ponad 30 tysięcy osób (wg bazy „Nazwiska w Polsce”, prowadzonej przez Instytut Języka Polskiego PAN), w Republice Czeskiej około 5 tysięcy (wg portalu prijemni.cz).

Nazwisko Duda można spotkać również w różnych częściach Śląska Cieszyńskiego. Władysław Milerski w nieocenionej książce „Nazwiska cieszyńskie” podaje, że w urbarzu (spisie powinności) z 1577 roku wśród mieszkańców Jabłonkowa pojawia się osoba nazwiskiem Duda. Od końca XVII wieku, dzięki zachowanym metrykom parafii w Grodźcu, można śledzić genealogię Dudów z Górek Wielkich. W 1907 roku na liście członków Związku Śląskich Katolików pojawiają się Jerzy Duda z Bronowa i Jan Duda z Lipowca. Na przełomie XIX i XX wieku nauczycielem w Pudłowie był Antoni Duda (ur. 1861).

Linia z Żywocic

Nieco więcej informacji udało mi się zebrać na temat linii rodu Dudów z Żywocic. Urbarz (spis powinności) z 1770 roku wymienia czterech po-

siadaczy nieruchomości w Żywocicach nazwiskiem Duda. Byli to: Jan (siedlak nr 19) oraz pólśiedlacy Jerzy (nr 6), Paweł (nr 15) i Michał (nr 17). Jan Duda spod numeru 19 był najbogatszym gospodarzem we wsi, bo posiadał jedyny grunt siedlaczy w Żywocicach. Formalnie odkupił go od zwierzchności w 1773 roku, a w 1793 roku sprzedał Jerzemu Poloczowski. Obie umowy znajdują się obecnie w zbiorach Książnicy Cieszyńskiej (i są dostępne online na stronach Śląskiej Biblioteki Cyfrowej).

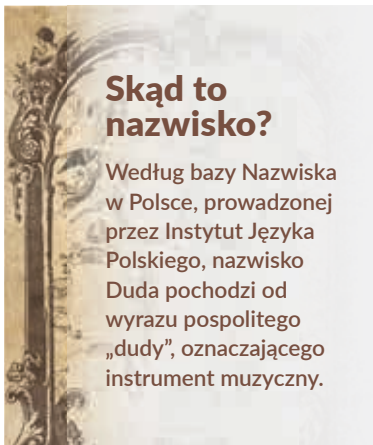
W księgach gruntowych można śledzić zmiany właścicieli również innych nieruchomości w Żywocicach. Przykładowo, grunt nr 17 na początku XIX wieku posiadał Józef Duda, w 1825 roku nabył go syn Józefa – Jerzy Duda, a w 1849 roku – Franciszek Duda (1830-1888), syn Jerzego.

Franciszek Duda (1830-1888) był wójtem Żywocic. Żenił się dwukrotnie – w 1850 roku z Teresą Sojką, a w 1852 roku z Anną z domu Hrabiec, wdową po Janie Wałoszku.

Linia z Suchej Górnjej

Z Żywocic miał też pochodzić Bernard Duda, protoplasta linii Dudów posiadającej grunt w Suchej Górnjej nr 45. Tak pisał o tym gruncie Henryk Trzaskalik w swojej kronice („Kronika, folklor, topografia Suchej Górnjej”). „Był to według kronik dworek szlachecki, który trzymał jeszcze na początku XIX wieku niejaki von Starzyński. Dom ten został przebudowany i wydłużony od strony południowej jeszcze przed II woj-

Dudowie

Skąd to nazwisko?

Według bazy Nazwiska w Polsce, prowadzonej przez Instytut Języka Polskiego, nazwisko Duda pochodzi od wyrazu pospolitego „dudy”, oznaczającego instrument muzyczny.

ną światową. Charakterystyczna niszka zniknęła i zastąpiona została mурowaną i krytą werandą. W całości przeróbka zeszpecila pierwotny wygląd starego dworku, który należał od 1825 roku do Bernarda Dudy i spadkobierców. Ostatnim właścicielem po mieczu był Jan Duda, zmarły w 1937 roku”.

W księgach metrykalnych udało mi się odnaleźć informację, że Bernard Duda jako 42-letni wdowiec 22 listopada 1825 roku ożenił się z Heleną, wdową po Bernardzie Polwarczynie, chałupniku w Suchej Średniej, a jednym ze świadków był Karol von Starzyński.

Zdaje się, że synem Bernarda był Jerzy Duda, kolejny właściciel gruntu w Suchej Górnjej nr 45, żonaty z Magdaleną Cholewą.

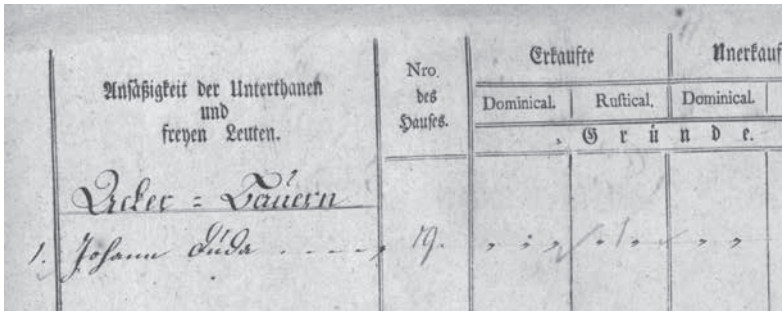
Synem Józefa i Magdaleny był z kolei Jan Duda (1852-1918), rolnik, radny Suchej Górnjej. W 1874 roku poślubił Genowefę Firle. Spośród ich dzieci największą karierę zrobili synowie Franciszek (1878-1945) i Józef. Franciszek ukończył historię i geografie na Uniwersytecie Jagiellońskim, był dyrektorem Archiwum Państwowego w Krakowie. Z kolei Józef w okresie międzywojennym pełnił funkcję starosty bielskiego. ▲

Skąd ten ród?

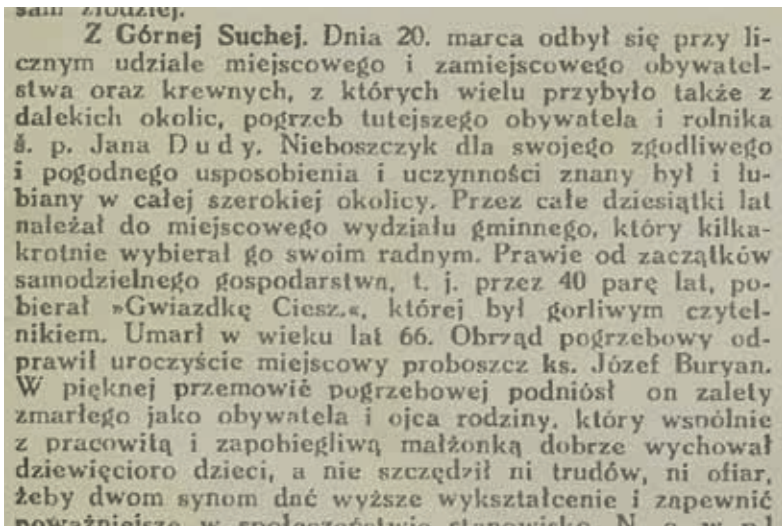
Duda to bardzo popularne nazwisko, co znacznie utrudnia formułowanie hipotez odnośnie pochodzenia rodu – a właściwie rodów nazwiskiem Duda. Wydaje się, że większość Dudów mieszkala na Śląsku Cieszyńskim „od zawsze”, czyli od ukształtowania się nazwiska, ale nie wszyscy – przykładowo na przełomie XIX i XX wieku w Karwinie osiedlił się Błażej Duda (ur. 1867), górnik pochodzący z miejscowości Lewniowa w powiecie brzeskim w Galicji.

Gdzie doczytać?

- Józef Golec, Stefania Bojda, Słownik biograficzny ziemi cieszyńskiej, t. 1, Cieszyn 1993, s. 84 [biogram Franciszka Dudy, historyka i archiwisty].

- Jan Duda, siedlak w Żywocicach, w urbarzu z 1770 roku (Archiwum Krajowe w Opolawie).

- Wspomnienie pośmiertne Jana Dudy, rolnika z Suchej Górnjej („Gwiazdka Cieszyńska” 1918 nr 26). Zdjęcia: ARC

100 lat Wielkiej Krokwi

Słynna skocznia narciarska Wielka Krokiew ma już 100 lat. Obiekt został oficjalnie otwarty 22 marca 1925 roku, a jego budowa – pełna trudności – trwała ponad dwa lata. – Dzięki niemu Zakopane zyskało miejsce w sportowym świecie – uważa Wojciech Szatkowski z Muzeum Tatrzańkiego.

– 22 marca 1925 roku, mimo padającego deszczu i problemów ze śniegiem, na Wielkiej Krokwi odbyły się pierwsze oficjalne zawody skoków narciarskich. Od tamtej pory skocznia stała się świadkiem wielkich triumfów, ikoną polskich skoków narciarskich i sportowych emocji, a Zakopane zyskało dzięki obiektowi miejsce w sportowym świecie – opowiadał PAP Wojciech Szatkowski z Muzeum Tatrzańkiego, znowa historii polskiego narciarstwa i autor książki „Magia nart”.

Pomysł budowy nowoczesnej skoczni zrodził się w 1923 roku, kiedy to powołano spółkę „Park Sportowy”, której celem było stworzenie dużego obiektu narciarskiego. Teren pod skocznię wydzielawiono od hrabiego Władysława Zamoyskiego

- Otwarcie Mistrzostw – reprezentacje zagraniczne u stóp Wielkiej Krokwi, 11 lutego 1939 r. Fot. NAC

na 50 lat. Prace ziemne ruszyły jeszcze w tym samym roku, a ich tempo było imponujące, jak na ówczesne realia. Konstrukcję wznoszono z dużym zaangażowaniem lokalnej społeczności oraz przy wsparciu wojska, w tym Kompanii Wysokogórskiej kapitana Władysława Ziętkiewicza.

Mimo dynamicznych postępów, budowie towarzyszyły liczne trudności. Brak wystarczających funduszy

spowodował konieczność publicznej zbiórki środków, a część robót wykonywano w systemie gospodarczym. Specjalna winda ręczna, obsługiwana przez trzech ludzi, transportowała materiały budowlane na próg skoczni. Dopiero pod koniec stycznia 1925 roku obiekt został ukończony i przekazany pod zarządek zakopiańskiego klubu SNPTT. Jak wyjaśnił historyk, budowa Wielkiej Krokwi nie była łatwym przedsięwzięciem.

Problemy pojawiły się również przed pierwszym konkursem skoków. W marcu 1925 roku w Zakopanem panowały trudne warunki atmosferyczne – padał intensywny deszcz, a pokrywa śnieżna była niewystarczająca. Organizatorzy musieli skorygować wysokość rozbiegu, aby umożliwić zawodnikom bezpieczne lądowanie. Mimo tych komplikacji inauguracja przebiegła pomyślnie, a pierwszy rekord skoczni – 36 metrów – ustanowił Stanisław Gąsienica-Sieczka.

Od tego czasu na zakopiańskim obiekcie rywalizowały największe gwiazdy skoków narciarskich. W latach międzywojennych skakali tu m.in. Bronisław Czech – wszechstronny sportowiec, który zasłynął zarówno w skokach, jak i biegach narciarskich. W latach 50. i 60. Wielką Krokiew podbijał Stanisław Maruszka, którego imię dziś nosi skocznia. Kolejne dekady przyniosły sukcesy ośmiokrotnego mistrza Polski Stanisława Bobaka i Wojciecha Fortuny, który w 1972 roku zdobył złoty medal olimpijski oraz Piotra Fijasa – rekordzisty długości skoku z 1987 roku.

Współcześni kibice z pewnością pamiętają wielkie triumfy Adama

Małysza oraz Kamila Stocha, Dawida Kubackiego czy Pawła Wąska, którzy kontynuują tradycję polskich sukcesów na tej skoczni. Oprócz nich na Wielkiej Krokwi skakali również najlepsi skoczkowie świata, tacy jak Janne Ahonen, Simon Ammann, Stefan Kraft, Gregor Schlierenzauer czy Ryoyu Kobayashi.

Mimo tych komplikacji inauguracja przebiegła pomyślnie, a pierwszy rekord skoczni – 36 metrów – ustanowił Stanisław Gąsienica-Sieczka. Od tego czasu na zakopiańskim obiekcie rywalizowały największe gwiazdy skoków narciarskich. W latach międzywojennych skakali tu m.in. Bronisław Czech – wszechstronny sportowiec, który zasłynął zarówno w skokach, jak i biegach narciarskich. W latach 50. i 60. Wielką Krokiew podbijał Stanisław Maruszka, którego imię dziś nosi skocznia. Kolejne dekady przyniosły sukcesy ośmiokrotnego mistrza Polski Stanisława Bobaka i Wojciecha Fortuny, który w 1972 roku zdobył złoty medal olimpijski oraz Piotra Fijasa – rekordzisty długości skoku z 1987 roku.

Współcześni kibice z pewnością pamiętają wielkie triumfy Adama (PAP)

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.30. **POLSKIE AUDYJCJE:** po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzynieć 105,3 MHz. **RADIO KATOWICE:** „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

CZ. CIESZYN-SIBICA – Klub Kobiet MK PZKO zaprasza na Jarmark Wiosenny, który odbędzie się w sobotę 29 marca w godz. 10.00-17.00 w Domu Polskim PZKO. Będzie nam miło spotkać się przy kawie, herbatce i ciastku. **GRÓDEK** – MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze w niedzielę 30 marca o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie: występ uczniów polskiej szkoły im. Henryka Sienkiewicza, sprawozdania z działalności, plan pracy na rok 2025, dyskusja.

JABŁONKÓW – Zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich członków na zebranie sprawozdawczo-wyborcze w niedzielę 30 marca o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie: występ uczniów polskiej szkoły im. Henryka Sienkiewicza, sprawozdania z działalności poszczególnych klubów oraz zespołów, omówienie długoterminowych planów inwestycyjnych, wybór członków nowego zarządu i komisji rewizyjnej, uchwalenie planu pracy oraz budżetu na rok 2025, dyskusja.

KARWINA-FRYSZTAT – Zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich członków i sympatyków na walne zebranie koła, które odbędzie się w niedzielę 30. 3. o godz. 15.00 w Domu PZKO.

▲ Filia Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie informuje, że w piątek 28 marca będzie otwarta do godziny 15.00 z powodu organizowanej imprezy „Noc z Andersemem”.

MOSTY k. JABŁONKOWA – Biblioteka zaprasza we wtorek 25 marca o godz. 17.00 na występ zespołu śpiewaczego „Dobry Wieczór” z Karwiny.

OLBRACHCICE – Polska szkoła podstawowa zaprasza na Dzień Otwartych Drzwi w sobotę 29 marca w godz. 9.00-12.00. Dla dzieci zostaną przygotowane stoiska z propozycjami ciekawych zajęć. Proponujemy się, dlaczego warto do nas dołączyć.

TEATRZYK BEZ KURTINY – Zaprasza na spektakl pt. „Oponki”,

który odbędzie się w sobotę 29 marca w Domu Polskim PZKO w Karwinie-Frysztacie o godz. 16.00 jako pokaz przedpremierowy. Premierę zaplanowano na niedzielę 30 marca o godz. 16.00 w Centrum Kultury w Piotrowicach k. Karwiny.

SUCHA GÓRNA – MK PZKO zaprasza na zebranie członkowskie w niedzielę 30 marca o godz. 15.00 do Domu PZKO.

▲ MK PZKO zaprasza na prelekcję prof. Daniela Kadłubca pt. „Zwyczajnie Wielkanocne” w środę 9 kwietnia o godz. 17.00 do Domu PZKO.

PTTS „BŚ – 26 marca powitamy wspólnie wiosnę wycieczkowo, spacerowo, grą w kregle i piosenką. Spotykamy się w pensjonacie „Na Kamyncu” w Boconowicach od godz. 11.30. W programie: przedpłodniowa wycieczka lub spacer, o 12.30 powitanie wiosny „Na Kamyncu” z niespodzianką, w godz. 13.00-15.00 gra w kregle (bowling), o 15.15 ogłoszenie zwycięzców i wspólna zabawa. Proponowana wycieczka: z Milikowa-Piły do Boconowic, pensjonat „Na Kamyncu” – około 10 km.

Przyjazd pociągami z Cz. Cieszyna o 8.18 do Bystrzycy, stąd autobusem o 8.59 do Milikowa-Piły. Prowadzi Tadeusz Farnik, tel. 776 046 326. Proponowany spacer: z Jabłonkowa przez Witaliszów do Boconowic, pensjonat „Na Kamyncu” – 6 km. Przejazd pociągami z Cz. Cieszyna o 8.18 do Nawsia, stąd autobusem o 8.58 do Jabłonkowa. Prowadzi Wanda Farnik, tel. 777 746 320.

▲ zaprasza 29 marca na wycieczkę przysiółkami górnych partii doliny Morawki (wysoko nad zaporą) – około 12 km. Trasa będzie wiodła nieoznakowanymi ścieżkami, a w niektórych miejscach skróta-mi przez las, może być trudno! W miejscach zacienionych zalegają resztki śniegu i lodu. Na całej trasie nie ma obiektu gastronomicznego, dopiero na mecie można skorzystać z gościnności Hospidki u Bebka.

Wyjście z przystanku Morávka-Bebek o 9.20, powrót autobusem w kierunku na Karwinę z tego samego przystanku o 15.12. Informacje o odjazdach autobusów na www.ptts-beskidslaski.cz. Prowadzi Tadeusz Farnik, tel. 776 046 326.

WĘDRYNIA – Zarząd Klubu Seniora zaprasza swoich członków na spotkanie, które odbędzie się we wtorek 1 kwietnia o godz. 15.00 w „Czytelní”. W programie doc. MUDr Bogusław Chwałoj – „Problemy podeszłego wieku”.

OFERTY

KUPIE! jakiegokolwiek instrumenty muzyczne i antyki. Tel. 608 374 432.

GŁ-092

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, galeria w holu na parterze: wystawy pt. „Przodkowie Piastów cieszyńskich” i „Potomkowie Piastów cieszyńskich na polskim tronie”. Czynne w godzinach otwarcia budynku.

CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: wystawy pt. „Święty Jan Paweł II” oraz „Ofiarne życie Anny Ruckiej (1903-1944)”. Czynne od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.

MUZEUM TĘŚNICKA, ul. Główna 115/15, Cz. Cieszyn: wystawa pt. „Hans Mrogała (1914-1975)”. Czynna: wt-pt: w godz. 8.00-16.00, so i nie: w godz. 9.00-17.00.

TRZYNIEC, GALERIA MIASTA TRZYNICA, Rynek Wolności 526, Trzynieć: do 28. 3. wystawa Karin Pisiarkowej pt. „Czysta praca”. Czynna: po-pt: w godz. 8.00-16.00.

TRZYNIEC, MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ i MIASTA TRZYNICA, Sala Wystaw, ul. Frydecka 387: do 25. 5. wystawa pt. „Czekolada w Czechosłowacji”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

▲ do 27. 5. wystawa pt. „Życie i czas Karla Čapka”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

COK „Dom Narodowy”, Miejska Galeria Sztuki Współczesnej, Rynek 12, Cieszyn: do 4. 4. wystawa Ewy Pietras pt. „Afterglow”. Czynna: po-pt: w godz. 10.00-16.00.

▲ Galeria Ceglana: do 18. 4. wystawa pt. „Młyn”. Czynna: po-pt: w godz. 10.00-16.00.

▲ Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego: do 30. 5. wystawa Antoniego Szpyrcy pt. „Sercem malowane”. Czynna: po-pt: w godz. 10.00-16.00.

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, Galeria Wystaw Czasowych, ul. T. Regeera 6, Cieszyn: ekspozycja stała pt. „Sztuka gotyku i renesansu”. Wejście z przewodnikiem: wt, cz i pt: w godz. 10.00-14.00; śr: w godz. 12.00-16.00; so: w godz. 10.00-15.00; nie: w godz. 10.00-14.00.

▲ ekspozycja stała pt. „Na skrzyżowaniu dziejów i kultur”. Wejście z przewodnikiem: wt, cz i pt: w godz. 10.00-14.00; śr: w godz. 12.00-16.00; so: w godz. 10.00-15.00; nie: w godz. 10.00-14.00.

WIEŻA PIASTOWSKA i ROTUNDA św. Mikołaja, Cieszyn: czynne codziennie w godz. 9.00-16.00.

WSPOMNIENIA

Dnia 26 marca obchodziłby 100 lat nasz Kochany
śp. JERZY KRĘŻEŁOK

z kolei Jego Żona

śp. FRANCISZKA
obchodziłaby 95 lat

śp. MARIA
21 kwietnia obchodziłaby 65. urodziny

Z miłością i szacunkiem wspominają córka i synowie z rodzinami. Msza w intencji Zmarłych odbędzie się w czwartek 27 marca o godz. 17.00 w kościele rzymskokatolickim w Gutach o godz. 17.00.

GŁ-176

Dnia 25 marca minie 1. rocznica, kiedy odeszła od nas na zawsze Kochana

śp. LIDIA ŁABAJ
z Trzyńca

Jej obecność w naszym życiu była darem, którego nigdy nie zapomnimy. Najbliżsi.

GŁ-171

NEKROLOGI

Pragniemy tą drogą serdecznie podziękować wszystkim licznie zgromadzonym w dniu ostatniego pożegnania z naszą Drogą

śp. IŁONĄ KUCZEROWĄ

Dziękujemy za wyrazy współczucia, słowa pocieszenia i kwiaty. Szczególne podziękowanie kierujemy do pastora mgr. Janusza Kożuszniaka za kłliwe słowa i bardzo uosobnione przeprowadzenie obrzędu. Dziękujemy także szanownym paniom Reni Wdówce i Reginie Bednarikowej za piękne, z serca płynące melodie podczas pogrzebu. W smutku pogrążona rodzina.

GŁ-178

Kto kochał, nie zapomni, kto znał, niechaj wspomni.

W głębokim smutku zawiadamiamy wszystkich krewnych, znajomych i przyjaciół, że dnia 20 marca 2025 zmarł po krótkiej chorobie w wieku 83 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Szwagier i Wujek

śp. JOSEF WIERZGOŃ
zamieszkały w Karwinie-Raju

Pogrzeb naszego Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 27 marca 2025 o godzinie 14.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Karwinie-Frysztacie, skąd zostanie przewieziony na cmentarz w Karwinie-Starym Raju. W smutku pogrążona rodzina.

RK-018

Żegnaj przyjacielu, przyszedł czas rozstania...

Swoją ziemską wędrówkę zakończył niezwykle wesoły, dobry, bezinteresowny społecznik

śp. JÓZEF WIERZGOŃ

Ciężko jest żegnać przyjaciela i aktywnego członka

Żonę oraz synom z rodzinami wyrazy najgłębszego współczucia składają Zarząd MK PZKO w Karwinie-Raju, Klub Kobiet, Klub Seniora oraz chór mieszański „Dźwięk”.

GŁ-177

Znajdź nas na YouTube

PROGRAM TV

WTOREK 25 MARCA

TVP 1

5.55 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Rodzina Kanderów **9.05** Ranczo 6 (s.) **9.55** Komisarz Alex 2 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 18 (s.) **11.35** Królowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.50** Natura w Jedyńce. Kerkini **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy (mag.) **18.45** Akcjaowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Królowie (s.) **21.05** O karawanie i psach **22.10** 24 godziny w Le Mans (film USA).

TVP 2

6.25 Otwarcie na dialog **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Wposzukiwaniu dobrego filmu **11.55** Moje zdrowie. Cholesterol (mag.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic **15.50** Przepis dnia (mag.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.55** M jak miłość (s.) **21.55** Na sygnale (s.) **22.30** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.30** Komornik (dramat).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Warszawa **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Kuchenne rewolucje. Poznań **13.25** Ukryta prawda **16.35** Detektywi (s.) **17.40** Szpital św. Anny (s.) **19.00** Fakty **19.40** Uwaga! **20.00** Doradca smaku (mag.) **20.10** Na Wspólnej (s.) **20.50** Kuba Wojewódzki (talk-show) **22.00** Mission. Impossible – Fallout (film sensacyjny).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny **10.30** Trudne sprawy **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.40** Uroczysko (s.) **20.10** Ninja vs Ninja (reality show)

22.15 Dziedzictwo Bourne'a

Czwarta część serii o Jasonie Bournie, choć tym razem głównym bohaterem jest Aaron Cross (Jeremy Renner), agent programu Outcome. Po wydarzeniach z poprzednich filmów CIA likwiduje wszystkie tajne operacje, w tym Outcome, aby ukryć ich istnienie. Cross unika śmierci i wraz z naukowczynią dr Martą Shearing (Rachel Weisz) ucieka przed agentami CIA. Razem starają się znaleźć lekarstwo, które pozwoli mu zachować nadludzkie zdolności. Film kończy się otwartym zakończeniem, sugerującym kontynuację.

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.45** Spotkanie absolwentów **10.10** Ślady m gwiazd **10.35** Wszystko-party **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.30** Sama w domu **14.00** Buleczki z rana **14.30** Chwila dla piosenki

14.40 Sardynki, czyli życie pewnej rodzinki

Czechosłowacka komedia z 1986 roku w reżyserii Ivo Paukerta. Film opowiada o studentce Marcie (Ivana Andriolowa) i jej partnerze Zdeňku (Vladimír Dlouhý), którzy potajemnie się pobierają. Po ślubie informują swoich rodziców o małżeństwie, co prowadzi do serii zabawnych sytuacji. Rodzice Marty to pedantyczna matka-nauczycielka (Slávka Budínová) i beztroski ojciec-poeta (Rudolf Hrušínský). Z kolei rodzice Zdeňka (Zdena Hadravcova i Jiří Vala) są pochłonięci próbami korzystnego wydania dla żony (wielbielniczki piosenkarza Jiříego Korna).

15.55 Magnum (s.) **16.45** Podróż po Kanazawie **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Sprawę prowadzi Imma Tataranni (s.) **21.05** Oferta (s.) **22.00** Mój nagi pamiętnik (film) **23.40** Besa (s.) **0.35** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowna planeta **9.25** Odejsja: mit czy rzeczywistość? **10.20** Sto dni w Wersalu **11.05** Kraj skąpany w słońcu **12.45** Sokolnictwo - szlachetna sztuka łowiectwa **13.00** Na pływalni z Petrem Vašą **13.30** Nie poddawaj się **13.55** Mistrzowie medycyny **14.25** Wspieranie duńskie pustkowia **15.20** Zaginione egipskie skarby **16.05** Świadczenie czasu: zabyci Angkoru **16.35** Dzikie światy **17.20** Irlandia, wędrowki po kraju celtoów **18.10** Magia Wielkiej Brytanii **19.00** Na rowerze po Czechach **19.10** Magazyn chrześcijański **19.50** Wiadomości w czeskim i migowym **20.00** Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze **21.00** Reportaż napisany na stacji benzynowej **21.55** Lotnicze katastrofy **22.40** Tajna broń II wojny światowej **23.35** Pojedynek tytanów **0.25** Europa dziś.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.25** Ulica (s.) **9.30** Mozaika (s.) **10.50** Dr House (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **15.30** Zamierzmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Pewna rodzina (s.) **21.40** Trepy (s.) **22.15** Comeback (s.) **22.50** Po twojej stronie **23.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.30** Gliniarz (s.) **10.50** Zoo Nowe początki (s.) **11.45** Agenci NCIS (s.) **13.35** Policja w akcji **14.35** Incognito **15.40** Tak jest, szefie! **16.50** Nakryto do stołu! **18.00** Zoo Nowe początki (s.) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Koledzy (s.) **21.35** 7 przypadków Honzy Dědka **23.50** Tak jest, szefie! **0.50** Policja w akcji.

ŚRODA 26 MARCA

TVP 1

5.55 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Rodzina (nie od) święta **8.00** Rodzina Kanderów (s.) **9.05** Ranczo 6 (s.) **9.55** Komisarz Alex 2 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 18 (s.) **11.35** Królowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.50** Natura w Jedyńce **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy **18.45** Akcjaowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Królowie (s.) **21.05** Sprzymierzeńci (thriller) **23.20** W otchłani (thriller).

TVP 2

6.25 Otwarcie na dialog **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** W poszukiwaniu dobrego filmu **11.55** Moje zdrowie. Cholesterol (mag.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **15.50** Przepis dnia (mag.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **19.55** Przepis dnia **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.55** M jak miłość (s.) **21.55** Na sygnale (s.) **22.30** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.30** Komornik (dramat polski).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Górki Wielkie **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Kuchenne rewolucje **13.25** Ukryta prawda **16.35** Detektywi (s.) **17.40** Szpital św. Anny (s.) **19.00** Fakty **20.00** Doradca smaku (mag.) **20.10** Na Wspólnej (s.) **20.50** You can dance - po prostu tańcz! **22.40** Wyspa (thriller SF USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny **10.30** Trudne sprawy **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.40** Uroczysko (s.) **20.10** Kabaret K2. Jedziemy po bandzie

21.50 Poranek kojota

Polska komedia w reżyserii Olafa Lubaszenki. Głównym bohaterem jest Kuba (Maciej Stuhr), młody rysownik zakochany w piosenkarce Noemi (Karolina Rosińska). Problem w tym, że dziewczyna jest córką groźnego gangstera, który nie akceptuje tego związku. Kuba zostaje wplątany w konflikt między mafią a wpływowym biznesmem. Pełen gagów, pościgów i kultowych tekstów film ukazuje, jak pechowy bohater próbuje wyjść cało z tarapatów.

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.45** Telewizyjny klub młodych **10.00** Co umiały nasze babcie **10.30** Sprawę prowadzi Imma Tataranni (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, pogoda, sport **12.30** Sama w domu **14.00** Kot to nie pies **14.35** Przygody kryminalistyki (s.) **15.25** Pr. rozrywkowy **15.55** Magnum (s.) **16.45** Podróż po Nowym Orleanie **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Serce (s.) **21.10** 13. komnata Davida Schneidera **21.40** Kartka II (s.)

22.35 Żandarm i policjantki

Szósta i ostatnia część kultowej serii o żandarmie Chruchoie (Louis de Funès). Tym razem do posterunku w Saint-Tropez trafia grupa młodych policjantek na szkolenie. Żandarmi, początkowo zachwyceni, szybko wpadają w kłopoty, próbując je chronić. Sytuacja komplikuje się, gdy jedna z nich zostaje porwana. Cruchot i jego ekipa ruszają na ratunek, co prowadzi do serii zabawnych i dynamicznych sytuacji.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze **9.20** Nowy dom dla goryli **10.15** Parki narodowe Ugandy **11.00** Świat według terminów **12.10** Tajemnice II wojny światowej **13.05** Cuda techniki **14.45** Dzień po apokalipsie **15.10** Przyszłość kawy **15.55** Po nas nie będzie potopu **16.20** Wiadomość od Mirosława Venera **16.35** Telewizyjny klub niesłyszących **17.05** Reportaż napisana na stacji benzynowej **18.00** Historie budowli **18.10** Zaginione egipskie skarby **18.55** Bogowie i bohaterowie antycznych mitów **19.15** Babel **19.50** Wiadomości w czeskim i migowym **20.00** Eva Longoria i wszystkie smaki Meksyku **20.50** Kraina Dana Barty **21.15** Mistrzowie medycyny **21.45** Po nas nie będzie potopu **22.15** Concorde: pogoń za marzeniem **23.10** Babilon Berlin (s.) **0.05** Sztuczna inteligencja i my **0.55** Przygody nauki i techniki.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.30** Ulica (s.) **9.30** Pewna rodzina (s.) **10.55** Dr House (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **15.30** Zamierzmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Ekstremalne zmiany (reality show) **22.15** Survivor Czechy i Słowacja (reality show) **0.15** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **6.55** M.A.S.H. (s.) **9.25** Koledzy (s.) **10.50** Zoo Nowe początki (s.) **11.50** Agenci NCIS (s.) **13.40** Policja w akcji **14.35** Incognito **15.45** Tak jest, szefie! **16.50** Nakryto do stołu! **18.00** Zoo Nowe początki (s.) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Bohater (s.) **21.35** Show Jana Krausa **23.40** Tak jest, szefie! **0.40** Policja w akcji.

CZWARTEK 27 MARCA

TVP 1

5.55 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Pełnia wiary **8.00** Rodzina Kanderów (s.) **9.05** Ranczo 6 (s.) **9.55** Komisarz Alex 2 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 18 (s.) **11.35** Królowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.35** To się oplaca (mag.) **12.50** Natura w Jedyńce. Zagadkowe ważki **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy **18.45** Akcjaowa 38 **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Królowie (s.) **21.05** Ojciec Mateusz 32 (s.) **22.05** Sprawa dla reportera **23.05** Polska ma głos (mag.) **23.35** Chiny kontra Filipiny - zarzewie konfliktu.

TVP 2

6.10 Operacja zdrowie **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Jest takie miejsce **11.50** Jedzenie ma znaczenie (mag.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale

15.05 La Promesa - pałac tajemnic

Hiszpański serial osadzony na początku XX wieku w południowej Hiszpanii. Główna bohaterka, Jana, zatrudnia się jako pokojówka w pałacu La Promesa, należącej do rodu Lujań, aby pomóc śmierci matki i odnaleźć zaginionego brata. Niespodziewanie zakochuje się w Manuelu, synu markiza de Lujań, co komplikuje jej plany. Serial łączy wątki kryminalne z historią miłosną, ukazując życie arystokracji i służby w burzliwym okresie historycznym.

15.50 Przepis dnia (mag.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **19.55** Przepis dnia (mag.) **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.45** Tak to leciało! (teleturniej) **21.50** Kruk 3 (s.) **22.45** Informacje kulturalne **23.05** Hala odlotów (talk-show) **23.55** Legend (dramat biograficzny).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Kuchenne rewolucje. Łomża **13.25** Ukryta prawda **16.35** Detektywi (s.) **17.40** Ukryta prawda **19.00** Fakty **19.40** Uwaga! **20.00** Doradca smaku (mag.) **20.10** Na Wspólnej (s.) **20.50** Kuchenne rewolucje **21.55** Strzelec (dramat sensacyjny USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny **10.30** Trudne sprawy **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.40** Uroczysko (s.) **20.10** Nasz nowy dom (reality show) **21.15** Przyjaciółki (s.) **22.25** Komisarz Mama (s.) **23.35** Dusiciel z Bostonu (dramat kryminalny USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.45** Piosenki z ekranu **10.10** Chłopaki w akcji **10.35** Losy gwiazd **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, pogoda, sport **12.30** Sama w domu **14.00** Ranczo pod Zieloną Siódmką (s.) **14.55** Gra Orkiestra Václava Hübša **15.10** Výborná SHOW **16.00** Magnum (s.) **16.45** Podróż po Chacu **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Sprawę prowadzi Imma Tataranni (s.) **21.15** Gejzer **21.45** Pr. dyskusyjny **22.40** Na tropie **23.05** Sprawy detektywta Murdochha (s.) **23.55** Oferta (s.) **0.50** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Patagonia - życie na końcu świata **9.10** Magia Wielkiej Brytanii **10.00** Cuda techniki

10.50 Sztuczna inteligencja i my

Sztuczna inteligencja maluje portrety, pisze eseje, a nawet przygotowuje nasze zeznania podatkowe. Wkrada się do wszystkich obszarów codziennego życia, budząc obawy, że może zostać wykorzystana do krzywdzenia ludzi. A co gorsza - że zacznie rozwijać własne pomysły i czekać, aż stanie się wystarczająco potężna, by przejąć władzę nad światem. Autorzy dokumentu rozmawiali z „ojcami chrzestnymi” sztucznej inteligencji o ich obawach i nadziejach na przyszłość. Film bada wpływ AI na pracę i sztukę, jej oddziaływanie na pracowników w krajach rozwijających się oraz ogromne zasoby potrzebne do jej funkcjonowania.

11.40 Przygody nauki i techniki **12.10** Walczące kobiety **13.00** Industria **13.30** Sto dni w Wersalu **14.15** Cudowna planeta **15.05** Kwartet **15.35** Misterium gotyki: kiedy katedry sięgaly niebios **16.25** Gdzie nie ma człowieka, zwierzęta tańczą **17.20** Cuda techniki **18.10** Auto Moto Świat **18.30** Auto Moto Test **18.45** Turnów - serce Czeskiego Raju **19.15** Świadkowie czasu **19.50** Wiadomości w czeskim i migowym **20.00** Grecja z lotu ptaka: Północ **20.50** Podróż po Czechach **21.20** Misja poszukiwania miłości **21.50** Jasmina odpiera atak **22.20** Jesse Owens **23.15** Przemoc wobec kobiet **0.10** Tajemnice II wojny światowej.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.45** Ulica (s.) **9.50** Ekstremalne zmiany (reality show) **12.00** Południowe wiadomości **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **15.30** Zamierzmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Pewna rodzina (s.) **21.45** Survivor Czechy i Słowacja (reality show) **23.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.30** Bohater (s.) **10.45** Zoo Nowe początki (s.) **11.45** Agenci NCIS (s.) **13.35** Policja w akcji **14.35** Incognito **15.40** Tak jest, szefie! **16.50** Nakryto do stołu! **18.00** Zoo Nowe początki (s.) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Koledzy (s.) **21.35** Incognito **23.45** Tak jest, szefie! **0.45** Policja w akcji.

CO W TEATRZE

SCENA BAJKA – TRZYNIEC: Princ Bajaja (25-27, godz. 10.00). **SCENA CZESKA – TRZYNIEC:** Souborné dílo Williama Shakespeara (25, godz. 11.00).

CO W KINACH

JABŁONKÓW: Wybraniec (25, godz. 18.00).

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1. bardzo wysoka temperatura powietrza

2. gumowa broń policjanta

3. czołowi działacze partii

4. mebel do siedzenia.

Wyrazy trudne lub mniej znane:

AKTYW

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1. dzieje rodu

2. antyczny motyw dekoracyjny w formie listków, gałązek i kwiatów

3. w filozofii Greków: wiedza tajemna

4. antonim obrony.

Wyrazy trudne lub mniej znane:

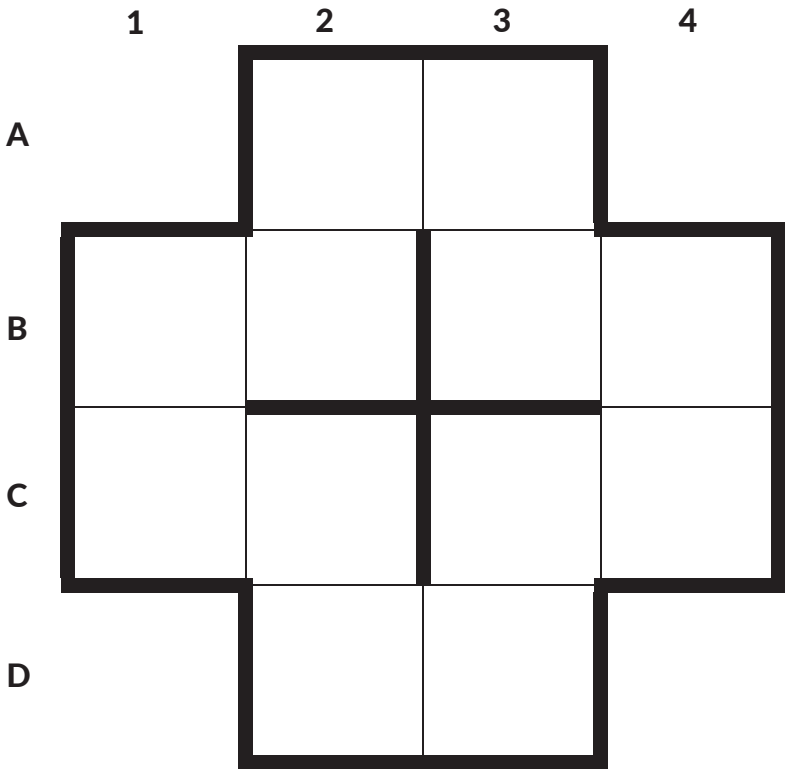
AKANT

KRZYŻÓWKA SYLABOWA

POZIOMO: **A.** atomowa albo mowa **B.** ustrój państwa z carem na czele – Longineczek przed zdrobieniem, np. Pastusiak **C.** rozbraja materiały wybuchowe – dziura w prawie lub puste, niczym niewypełnione miejsce **D.** kończy na psa.

PIONOWO: **1.** hiszpański samolot transportowy w polskim lotnictwie **2.** Jean Paul, działacz polityczny z czasów Wielkiej Rewolucji Francuskiej – cenny, kulisty twór małży **3.** duży pokój reprezentacyjny do przyjmowania gości – szkło powiększające filatelisty **4.** o małej Ginie w przedszkolu.

Wyrazy trudne lub mniej znane: CASA, MARAT

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem jest nazwa miasta w Polsce, w województwie lubelskim, będącego siedzibą powiatu i gminy miejsko-wiejskiej. Miejscowość położona jest na Wyżynie Lubelskiej w widłach dwóch rzek: Wieprza i Świnki. Do zabytków należą m.in. kościół św. Marii Magdaleny, klasycystyczny ratusz czy zespół dworsko-parkowy...

- 1.-4.

3.-6.

5.-8.

7.-10.

9.-12.

11.-2.
- jezioro na Pojezierzu Brodnickim

ciasto biszkoptowe pieczone na rożnie

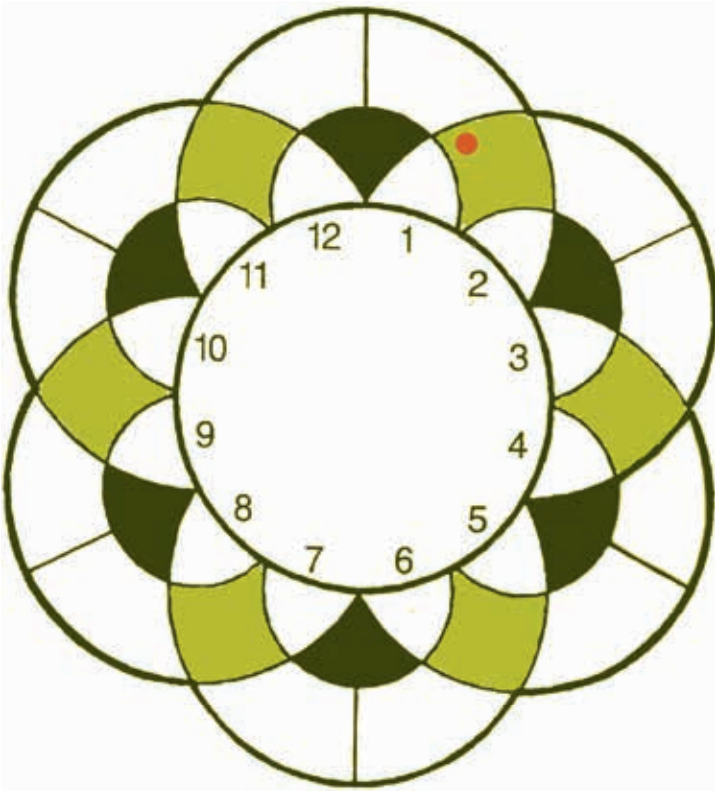
jednostka administracyjna w dystrykcie Hajfa w Izraelu

charakteryzujący się czymś niezrozumiałym, niepojętym

cenny, rzadko spotykany egzemplarz

weneckie drogi wodne.

Wyrazy trudne lub mniej znane: ACHUZA, PŁOWEŻ

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 4 kwietnia 2025 r. Nagrodę z 11 marca otrzymuje **Tadeusz Klimsza z Czeskiego Cieszyzna**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie kwadratu magicznego z 11 marca: SKOKI
Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 11 marca: MOST, ONUCA, SCHAB, TABU
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 11 marca: MŁOT, ŁAWKA, OKTET, TATO
Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 11 marca: LUBAWA

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

MINISTERSTWO KULTURY

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie

Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyń, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyń 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorom prowadzi PNS, a.s. Páteřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS